

Kladno 11. 2. 2018

První čtení: Gn 3, 22 – 24

Text kázání: *“On všechno učinil krásně a v pravý čas, lidem dal do srdce i touhu po věčnosti, jenže člověk nevystihne začátek ani konec díla, jež Bůh koná.”* (Kz 3, 11)

Od vyhození Adama a Evy z ráje člověk nedělá nic, než že hledá cestu zpátky do edenské zahrady, do ztraceného ráje. Můžeme se na život dívat z různých pohledů, můžeme jej zkoumat ze všech možných stran, zjistíme, že vše, co děláme, má jednoho společného jmenovatele – hledání ráje. Nejdeme všichni stejným směrem, kráčíme různě, někdo jde i opačným směrem. Ale to, co hledáme, je ráj – kdysi kdesi ztracený, nebo z něhož jsme byli vyhození.

Jsme jaksi geneticky naprogramovaní od samého počátku, od narození, abychom hledali stav plné spokojenosti, štěstí. Přemýšlejme o všem, co v životě děláme, ať už dobře nebo špatně, úspěšně, nebo neúspěšně. Dojde nám, že hledáme spokojenost, větší a větší. Nikdy se nespokojíme s jedním cílem. Když jednoho dosáhneme, hned si stanovíme nový. Chceme pořád stoupat k výšinám. Neumíme říct, to mi stačí, více už nechci. Neumíme zůstat v jednom dosaženém cíli. Toto není kritika našeho tažení do ráje. Život je cesta, proto potřebuje směr a cíl. Všichni toužíme někam se dostat a snažíme se o to nejkratší a nejschůdnější cestou. Někdo více, někdo méně poctivě.

Celý svět, celé lidstvo a jeho ekonomický, technologický, vědeckotechnický vývoj je od základu velkým tažením do ráje. Toužíme po lepším světě, po lepším lidstvu, čím dál dokonalejším. Přibližujeme se k dokonalosti? Máme ráj na dosah? Obávám se, že ne. Spíš si myslím, že žijeme v určité iluzi, že jsme čím dál lepší. Že budujeme čím dál dokonalejší svět, že posunujeme hranice svých možností k lepšímu. Moje osobní přesvědčení je, že žijeme prostě jinak, nijak lépe, nijak hůř, ale prostě jinak. Když budeme dělat seznam toho, co nám moderní svět přináší, bude to opravdu dlouhý seznam. Ale stejně dlouhý bude i seznam toho, co nám moderní doba bere. V něčem jsme bohatší v něčem zas chudší. Skoro bych řekl, že vše je jako při zákonu o zachování energie. Všechno je v celku konstantní. Jestli život je o řešení různých problémů, nikdy ty problémy nevyřešíme uspokojivě. Když dořešíme jeden, objeví se další. A musíme být pořád ve střehu.

Říká se, že stará generace si myslí, že s ní odchází lepší svět. Mladá generace si myslí, že s ní přichází lepší svět. Pravda zřejmě bude někde uprostřed. Něco se zlepšuje, něco se zhoršuje. Ovšem my jako křesťané bychom měli vědět, že lepší svět nepřichází a neodchází s nějakou generací, že k ráji nás nepřibližuje to, jak se zmodernizujeme, nepřibližuje nás pokrok ve vývoji technickém, technologickém či jiném. Ani trvalý ekonomický růst nám nezaručí ráj,

ani blahobyt. Co je vlastně blahobyt, když nám jde více o to mít než být? Hledáme blaho v něčem, co jej nezaručuje. Hledáme ráj, kde není. Hlavně budujeme ráj vlastními silami, vlastníma rukama. Zapomínáme, že z ráje nás někdo vyhodil, někdo, komu ten ráj patří. Chceme-li jej dobýt znovu, musíme usilovat o smír. Musíme se zamyslet nad tím, proč jsme byli vyhození. Musíme si uvědomit, že když Bůh měl tu moc nás z ráje vyhnat, nenatlačíme se tam sami, nemáme na to dostatek síly. Jakékoliv naše nepromyšlené pokusy nás od ráje spíš oddalují. Zdá se, že člověk chce znovu dobýt ráj tak, že z něho vyžene Boha násilím, jak jsme zvyklí dobývat ve válkách vytoužené území.

Člověk páchá násilí proti Bohu, když spoléhá sám na sebe, když ignoruje svůj původ, svého tvůrce, když si myslí, že už prozkoumal celý vesmír a Boha nikde nenašel. Z toho pak vyvozuje, že Bůh nikde není, nebe neexistuje, a chceme-li něco jako ráj, musíme jej projektovat a zrealizovat sami. Lidstvo nechce znát Boha, nehledá jej, víra pro někoho znamená brzdu vývoje, mentální retardaci. Proč věřit v Boha, když můžeme věřit v pokrok, který nám zaručí lepší zítřek? Proto nechceme znát Boha nýbrž jen sebe. Budujeme nadčlověka, který nahradí Boha, vytlačí Jej z dění ve světě. Ale Bůh nás zná, vůči našemu počínání přijímá různá opatření.

I řekl Hospodin Bůh: „*Teď je člověk jako jeden z nás, zná dobré i zlé. Nepřipustím, aby vztáhl ruku po stromu života, jedl a byl živ navěky.*“ Tato slova neobsahují žádné námi neznámé pojmy, jsou tudíž velmi srozumitelná, ale zároveň tajemná. Edenská zahrada nebyla nebo dokonce není mimo tento svět. Strom života nebyl a není daleko od stromu poznání dobra a zla. To všechno je možná někde kolem

nás. Jak se každý den setkáváme s dobrem a zlem, možná se takhle setkáváme i s tou věčností, velmi střeženou Bohem. Souzní to s tím, co říká kazatel, že Bůh „lidem dal do srdce i touhu po věčnosti“. Dobrý a milující Bůh nám nedal touhu po něčem nedosažitelném. Máme touhu po věčnosti, protože poté, co jsme začali rozlišovat dobro a zlo, jsme pochopili, že věčnost je dobro, smrt je zlo. Setrvání mimo ráj nás neuspokojuje. Jenže hledáme špatně. Vzdalujeme se od Boha, od pravého ráje, od věčnosti, hledáme, kde nic není.

Zde mě napadlo citovat apoštola Pavla: *Avšak spravedlnost založená na víře mluví takto: ‚Nezabývej se myšlenkou: kdo vystoupí na nebe?‘ – aby Krista přivedl dolů – ‚ani neříkej: kdo sestoupí do propasti?‘ – aby Krista vyvedl z říše mrtvých. Co však praví? ‚Blízko tebe je slovo, v tvých ústech a ve tvém srdci‘; je to slovo víry, které zvěstujeme. Vyznáš-li svými ústy Ježíše jako Pána a uvěříš-li ve svém srdci, že ho Bůh vzkřísil z mrtvých, budeš spasen. Srdcem věříme k spravedlnosti a ústy vyznáváme k spasení, neboť Písmo praví: ‚Kdo v něho věří, nebude zahanben.‘* Dávno pronesená Pavlova slova v něčem vystihují ducha naší doby. Něco hledáme, nějakou spásu, ale nevíme kde. Myšlenkami bloudíme, jsme rozptýlení.

Doufáme, že se najde někdo, kdo nám nabídne řešení, přinese nám nějakého vytouženého zachránce z nebe, kterého si někteří pletou s vesmírem. Tam se pořád hledá nový život. Naše naděje se obrací k sondám. Ty nám jednou objeví nový život. Nebo se obracíme také do hloubi země, zda tam není něco ještě neobjeveného, nějaké nové zdroje bohatství, co bude pro naše neukojitelné ekonomické touhy znamenat obrat k lepšímu.

Pavel proti tomu říká výstižně: „Blízko tebe je slovo, v tvých ústech a ve tvém srdci“; je to slovo víry, které zvěstujeme. Vyznáš-li svými ústy Ježíše jako Pána a uvěříš-li ve svém srdci, že ho Bůh vzkřísil z mrtvých, budeš spasen. Záruka nového života není ve vesmíru, nebi pod zemí, ale v našem srdci, tam, kde máme od Hospodina touhu po věčnosti, tam je také řešení. Stačí jen slovo, stačí jen vyznat, že Ježíš Kristus zvítězil a staneme se také vítězi. Pro náš praktický život to znamená, že jde také jen o to, jak si to uspořádáme. Ráj je tam, kde jsme. Ráj je ve volbě dobra místo zla. Víra, láska, spravedlnost, to je náš ráj. Pokud jde o věčnost, tu střeží sám Bůh. Touha po věčnosti má být především touha po Bohu. A ten se neztrácí daleko ve vesmíru, není v hlubině. Je také blízko nás v každém čase, v každé situaci. To je naše vyznání.

Když končí náš život, když už nemůžeme sami experimentovat s hledáním ráje, Bůh je vždy připraven nás přijmout do věčnosti. Hledejme věčnost u toho, kdo je jejím tvůrcem. Sám Bůh nás zve do svého domu, chce, abychom byli v jeho blízkosti teď, když žijeme na tomto světě, i potom, až skončí naše hostování na zemi. Chce, abychom všude hledali jeho. Vyhození z Boží zahrady nebyl konečným řešením. Byl to i dar svobody. Když už umíte rozlišovat mezi dobrem a zlem, tady máte celý svět, proč zůstat v omezeném prostoru? Užijte si ve svobodě, poznávejte víc a víc, ale nezapomínejte, odkud jste vyšli. Jedině tak rozumím tomu, proč nás Bůh pořád zve k sobě. Má místa dost i pro hříšníky, jak někdy zpíváme. Amen

Modlitba: Bože zástupů, tolik lidí ve světě touží po spravedlnosti, po věčnosti, nenalézají, protože neví, kde hledat. Zjev každému svou slávu. Otevři nám oči, abychom poznali, jak blízko jsi, dej, ať Tě nalézáme ve svých srdcích, ať Tě vyznáváme svými ústy, ať Tě vyznáváme skutky lásky a spravedlnosti. Dej nám naději, abychom se nebáli budoucnosti.